

Social- og Sundhedsudvalget 2018-2021s møde den 01. april 2019

Mødelokale F 6 kl. 08.15

Referat

30 - Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Godkendt.

31 - Overførsel 2018 - Social- og Sundhedsudvalget

Sagsfremstilling

Økonomi og Udvikling har sammen med fagområderne gennemgået årets resultat for 2018 med henblik på en opgørelse af resultatets konsekvens for overførsler til efterfølgende år.

Drift

Formålet med overførselsadgangen er at skabe en incitamentsstruktur, der sikrer, at enhederne agerer økonomisk og aktivitetsmæssigt rationelt i forhold til deres bevillinger. Samtidig er det vigtigt, at overførslerne ses i sammenhæng med budget- og regnskabssanktionslovgivningen, idet overførsler – i hvert fald til næstkommende år – teknisk set er en tillægsbevilling til det oprindeligt vedtagne budget, som udgør sigtepunktet i forhold til regnskabssanktionen vedrørende serviceudgifter. Ligesom overførslerne skal ses i forhold til likviditetsmæssige forhold mv.

På Social- og sundhedsudvalget var der i 2018 et merforbrug på 20,4 mio. kr., og merforbrug vedrørende serviceudgifter udgør heraf 11,6 mio. kr. Der er bundne og øremærkede overførsler på samlet 2,1 mio. kr. Overførslen fordeler sig med 0,6 mio. kr. i 2019, mens 1,5 mio. kr. overføres til 2020. Grunden til at der sker en overførsel, selvom udvalget viser et samlet merforbrug, er

primært, at overførslerne enten sker i henhold til gældende retningslinjer vedrørende takstfinansierede institutioner eller som følge af uforbrugte puljemidler, hvor alternativet til overførsel er tilbagebetaling til tilskudsgiver.

Overførslen er sammensat på følgende vis:

- Satspulje til "Styrkelse af den kommunale alkoholbehandling" har ubrugte midler på 0,1 mio. kr., som overføres til 2019. Alternativt skal ubrugte midler tilbagebetales til staten.
- Overførsel af underskud vedr. leasingbiler på -0,4 mio. kr., hvor flere biler er frikøbt i 2018, hvilket giver besparelser i 2019 og frem.
- Overførsel af 2,2 mio. kr. vedrørende institutionerne under social service, hvoraf:
  - Et underskud på -0,1 mio. kr. overføres og indregnes i taksten for 2020, jf. KKR's rammeaftale
  - Overførsel af overskud på 1,4 mio. kr. i forhold til takstberegningsgrundlag på takstfinansierede institutioner i henhold til KKR's rammeaftale og takstbekendtgørelsen. Overførslen fordeles med 0,7 mio. kr. til 2019 og 0,7 mio. kr. til 2020.
  - Overførsel af øremærkede midler på 0,9 mio. kr. til 2020 til udvikling af mindre indgribende indsatser i tilbudsviften.
- Satspulje til "Projekt Børnebroen" har ubrugte midler på 0,1 mio. kr., som overføres til 2019. Alternativt skal ubrugte midler tilbagebetales til staten.
- Overførsel af overskydende aktivitetstilskud på 0,1 mio. kr. til den selvejende institution Aktivitetshuset Kongshøj.

For nærmere gennemgang af overførslerne henvises til vedlagte bilag: Overførsler 2018 - Social- og sundhedsudvalget og Noter til overførselsrapport 2018 – Social- og sundhedsudvalget.

Sagen er sendt i høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Eventuelle høringssvar fremsendes til udvalgets medlemmer hurtigst muligt.

Ældrerådets høringssvar:

Dette punkt drejer sig om overførsler vedrørende overforbrug og tilførsler af midler i forbindelse med regnskab 2018. Ældrerådet tager det til efterretning.

Anlæg

Der er ingen overførsler på anlæg.

Økonomi

Overførslerne giver anledning til en tillægsbevilling i 2019 på 0,539 mio. kr., mens der indregnes 1,515 mio. kr. i budgettet for 2020.

Indstilling

Direktøren for Velfærd, Arbejdsmarked og Sundhed indstiller, at Social- og Sundhedsudvalget over for Økonomiudvalget og Byrådet anbefaler, at:

1. Der på baggrund af regnskab 2018 overføres 0,539 mio. kr. til 2019, og 1,515 mio. kr. indregnes i budgettet for 2020.

Beslutning

Anbefales.

- Overførsler 2018 - Social- og Sundhedsudvalget
- Noter til overførselsrapport 2018 - Social- og Sundhedsudvalget

32 - Regnskab 2018 - Social- og Sundhedsudvalget

Sagsfremstilling

Administrationen fremlægger Social- og Sundhedsudvalgets regnskab for 2018 til orientering. Kommunens samlede regnskab fremlægges for Økonomiudvalget og Byrådet.

Drift

I løbet af 2018 er budgettet under Social- og sundhedsudvalget blevet nedskrevet med 5,3 mio. kr. Budgetreduktionen er sket som følge af besluttede besparelser vedrørende uddannelse og træghed i ansættelser.

Herefter udgør det korrigerede budget 482,2 mio. kr. Med et samlet forbrug på 502,6 mio. kr. udgør årets resultat et underskud på 20,4 mio. kr. svarende til 4 pct. af det korrigerede budget. Årets resultat er sammensat af underskud på serviceudgifter på 11,6 mio. kr. og aktivitetsbestemte medfinansiering på 10,0 mio. kr., mens der er et overskud på den centrale refusionsordning på 1,2 mio. kr.

Merforbruget er forventet, og der er således i forbindelse med budgetopfølgingsarbejdet i 2018 indregnet et samlet administrativt skøn svarende til et forventet merforbrug på 25,9 mio. kr. fordelt med 15,9 mio. kr. vedrørende serviceudgifter på voksenhandicapområdet (myndighedsfunktionen) og 10,0 mio. kr. vedrørende aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet. Det administrative skøn på voksenhandicapområdet kan især henføres til øget aktivitet og gennemsnitspriser vedrørende botilbud, mens det administrative skøn i forhold til aktivitetsbestemt medfinansiering kan henføres til usikkerhed omkring aktiviteten.

Grunden til at det realiserede merforbrug er mindre end forventet i det administrative skøn er som følger:

- Mindre udgifter end forventet på i alt 3,5 mio. kr. vedrørende betaling for kommunens borgere på voksenhandicapområdet (myndighedsfunktionen)
- Merindtægt på 1,2 mio. kr. på den centrale refusionsordning
- Mindreforbrug på 0,6 mio. kr. vedrørende Sundhed og forebyggelse
- Mindreforbrug på 0,5 mio. kr. vedrørende administration under social service
- Merforbrug på 0,3 mio. kr. vedrørende takstfinansierede institutioner under social service

For en nærmere gennemgang af forbruget henvises til vedlagte bilag: Regnskab – Social- og sundhedsudvalget og Noter til forbrugsrapport – Social- og sundhedsudvalget – Regnskab 2018.

Sagen er sendt i høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Eventuelle høringssvar fremsendes til udvalgets medlemmer hurtigst muligt.

Ældrerådets høringssvar:

Budgettet for social og sundhedsudvalget blev i 2018 nedskrevet med 5,3 mio.kr . og viser ved afslutningen af året et årsresultat på - 20,4 mio.kr . Ældrerådet mener, at man skal undgå så stor en underbudgettering, da det er med til at sløre billedet af, hvor mange penge der er til rådighed det enkelte år.

Økonomi

Regnskabssagen har i sig selv ingen bevillingsmæssige konsekvenser for 2019 og frem. De afledte bevillingsmæssige konsekvenser fremgår af separat sag på samme møde vedrørende overførsler.

Indstilling

Direktøren for Velfærd, Arbejdsmarked og Sundhed indstiller til Social- og sundhedsudvalget, at:

1. Regnskabsforklaringerne tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

- Noter til forbrugsrapport - Social- og Sundhedsudvalget - Regnskab 2018
- Regnskab 2018 - Social- og Sundhedsudvalget

33 - Budgetproces 2020-2023 i fagudvalg

Sagsfremstilling

På møde den 20. februar 2019 besluttede Økonomiudvalget rammerne for det videre arbejde med budget 2020-2023. Herunder at et besparelseskraav endeligt fastlægges i juni måned og at dette som minimum udgør 15 mio. kr. Ansvar for udarbejdelsen af forslag for minimum 15 mio. kr. placeres hos administrationen. Forslagene drøftes i Økonomiudvalget.

Økonomiudvalget besluttede samtidig, at der i alle fagudvalg - herunder Social- og sundhedsudvalget - skal pågå budgetrelaterede drøftelser på møderne i marts, april og maj. Drøftelserne i Social- og sundhedsudvalget skal tage udgangspunkt i følgende:

Budgethåndtag til at skabe råderum

Der formidles overblik over udvalgets budgetområde samt drøftes, hvilke budgethåndtag Social- og sundhedsudvalget har for at skabe et politisk råderum eller finansiering af et forventet merforbrug.

Som et konkret afsæt til de videre drøftelser i Social- og sundhedsudvalget vedlægges bilag 1. Økonomisk overblik over Social- og sundhedsudvalget, hvor den overordnede økonomi kort beskrives med fordeling på bevillingsniveauer og yderligere på opgaver under bevillingsniveauerne.

Derudover vedlægges budgetbemærkningerne på de to bevillingsområder social service samt sundhed og forebyggelse i henholdsvis bilag 2 og 3. I budgetbemærkningerne redegøres der bl.a. nærmere for pris- og mængdeforudsætninger for det oprindelige budget for 2019 - herunder det forventede merforbrug - som allerede på budgetvedtagelsestidspunktet var kendt på social service.

Igangværende budgetstyringsprocesser på voksenhandicapområdet

På voksenhandicapområdet arbejdes der løbende med budgetstyringsprocesser for at skabe overblik over økonomi og aktivitet samt på lidt længere sigt at identificere yderligere budgethåndtag, der kan arbejdes videre med. Status på dette arbejde præsenteres for Social- og sundhedsudvalget. Ligesom det er tilfældet på Velfærdsudvalget samt Uddannelsesudvalget, der har ansvaret for henholdsvis ældreområdet, specialundervisningsområdet og familieområdet. Formålet hermed er, at sikre samme informationsniveau på tværs af disse tre udvalg. I det omfang der arbejdes med investeringsmodeller - altså planer om merudgifter, som resulterer i besparelser på den længere bane - medtages det i præsentationen.

Herudover skal der på voksenhandicapområdet foretages en kortlægning af den økonomiske udvikling i perioden 2014-2019, hvor ambitionen er at skabe overblik over:

- Oprindeligt budget i de enkelte år - herunder redegørelse for evt. politiske bestemte budgetændringer, der ligger til grund for det oprindelige budget. Disse kan udgøres af tekniske korrektioner eller mere direkte politisk bestemte budgetændringer.
- Tillægsbevillinger i de enkelte år.
- Forbrug i de enkelte år.
- Budgetafvigelse i de enkelte år.
- Har det i praksis været muligt at realisere indlagte budgetreduktioner.

Derudover skal der præsenteres et decentralt budget på voksenhandicapområdet sammen med en beskrivelse af de styringsmodeller, der findes på området, og som er med til at bestemme de decentrale ledes reelle økonomiske råderum. Som en del af denne gennemgang skal der desuden redegøres for de regler, som KKR-institutioner er underlagt i forhold til takstberegninger og overførsel af over/underskud. Endvidere skal der redegøres for det forhold, at besparelser på takstfinansierede institutioner kun delvist vil komme Frederikssund Kommune til gode i det omfang, at institutionerne sælger pladser til andre kommuner. Dette skyldes, at også købekommunerne vil få glæde af de lavere takster, som besparelserne resulterer i.

Mere generelle ønsker til udviklingsprojekter, investeringsmodeller og analyser

Endelig er der mulighed for, at Social- og sundhedsudvalget på møderne i marts, april og maj kan drøfte mere generelle ønsker til udviklingsprojekter, investeringsmodeller og analyser - herunder eventuelle projekter, der har sit udspring i "Aftale om budget 2019-2022".

I forbindelse med Byrådets evaluering - den 19. december 2018 - af processen med budget 2019-2022 blev der bl.a. udtrykt et ønske om at arbejde med mere langsigtede udviklingsprojekter på konkrete områder. I tilfælde af, at Social- og sundhedsudvalget igangsætter sådanne udviklingsprojekter, skal der ikke kobles et besparelseskraav op på arbejdet.

Anlæg

Af aftalen om budget 2019-2022 fremgår følgende: "Der er afsat 60 mio. kr. i 2021 og 70 mio. kr. til nye anlæg i 2022. Denne pulje disponeres i takt med, at den kommunale likviditet tillader dette. Bliver der således råderum til at iværksætte nye anlæg inden 2021, vil forligspartierne beslutte dette. Der udarbejdes en bruttoliste i foråret 2019 til kommende anlægsaktiviteter."

Med henvisning hertil skal Social- og sundhedsudvalget - ligesom de øvrige udvalg - på møderne i marts, april og maj drøfte ønsker til bruttoliste over kommende anlægsaktiviteter. Til disse drøftelser vedlægges bilag 4, der består af en ajourført liste over anlægsprojekter til genprioritering. Som bilag 5 er desuden vedlagt skema, som skal udfyldes for de konkrete anlægsønsker.

På budgetseminaret i juni vil en samlet liste over ønsker til kommende anlægsaktiviteter indgå.

Budgetseminar i juni

Social- og sundhedsudvalgets arbejde med de nævnte områder på møderne i marts, april og maj vil - sammen med det tilsvarende arbejde på øvrige udvalg - indgå som tema på budgetseminaret i juni, hvor der vedtages yderligere besparelseskrav, i det omfang det vurderes nødvendigt.

Sagen er sendt i høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Eventuelle høringssvar fremsendes hurtigst muligt til udvalgets medlemmer.

Ældrerådets høringssvar:

Økonomiudvalget har på mødet den 20. februar 2019 besluttet rammerne for det videre arbejde med budget 2020-2023. Besparelserne skal endeligt fastsættes i juni måned og som minimum udgøre 15 millioner.

Ansvar for besparelsesforslagene placeres hos administrationen.

Ældrerådet er bekymret over udmeldingen om en besparelse på 15 millioner, og vil følge processen tæt.

Sagen er sendt i høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Eventuelle høringssvar fremsendes hurtigst muligt til udvalgets medlemmer.

Ældrerådets høringssvar:

Ældrerådet afventer rapporten der kommer efter budgetseminaret i juni måned. Vi vil på den baggrund afvente budget udmeldingerne fra udvalgene.

Økonomi

Fagudvalgenes budgetdrøftelser i marts, april og maj måned skal sikre overblik over budgethåndtag for at skabe et politisk råderum eller til finansiering af merforbrug.

Økonomiudvalget skal til juni måned sikre forslag, som udgør minimum 15 mio. kr. Administrationen har ansvaret for udarbejdelsen af disse.

Indstilling

Centerchefen for Økonomi indstiller til Social- og sundhedsudvalget, at:

Igangsætte drøftelser i forhold til budget 2020-2023 indeholdende:

1. Overblik over udvalgets budgetområde samt hvilke budgethåndtag udvalget har for at skabe et politisk råderum eller finansiering af et forventet merforbrug.
2. Drøftelse af igangværende budgetstyringsprocesser på voksenhandicapområdet - herunder drøftelse af ønsker til nærmere belysning.
3. Overblik over igangværende udviklingsprojekter samt ønsker til generelle udviklingsprojekter mv.
4. Ønsker til kommende anlægsaktiviteter.

Historik

Social- og Sundhedsudvalget, 4. marts 2019, pkt. 28:

Indstillingens punkt 1-4 blev drøftet. Udvalget ønsker at udvalgsmødet i maj udvides med en time, så udvalget har tid til en grundig drøftelse af forslag og besparelser, samt anlægsønsker til budget 2020-2023.

Fraværende:

Kristian Moberg (V)

Beslutning

Indstillingens punkt 1-4 blev drøftet.

- Bilag 1. Oversigt over økonomi - SSU
- Bilag 2. Budgetbemærkninger - Social service SSU
- Bilag 3. Budgetbemærkninger - Sundhed og forebyggelse
- Bilag 4. Anlæg til genprioritering
- Bilag 5. Skema til anlægsønsker budget 2020-2023

34 - Demografiberegninger - Budget 2020

Sagsfremstilling

Demografireguleringen er en del af de tekniske korrektioner i forbindelse med budgetarbejdet. Det tekniske budgetgrundlag er kort fortalt overslagsårerne fra det tidligere budget korrigeret således, at der er et uændret serviceniveau.

Tekniske korrektioner vil typisk skyldes:

Demografiregulering af budgettet som følge af ny befolkningsprognose – marts.

Konsekvens af regnskabsresultat 2018 og overførsler fra 2018 til 2019 – april.

KL's nyeste pris- og lønskøn, som udmeldes hhv. i februar og juli.

Bevillingsmæssige ændringer som følge af budgetopfølgninger i maj og august.

Økonomiaftalen for 2019 – juni.

Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag (tilskud, udligning og skatter) – juli.

Lov og cirkulæreprogrammet (DUT) – juli.

På nuværende tidspunkt vil demografireguleringen - som følge af befolkningsprognosen – reelt være den eneste større tekniske korrektion, hvorfor den vil blive præsenteret særskilt nedenfor

I Frederikssund Kommune foretages der regulering af budgetterne på en række områder efter udviklingen i antallet af borgere og alderssammensætningen af borgerne i kommunen. Disse budgetreguleringer kaldes demografireguleringer og indebærer, at ændringer i f.eks. antal børn eller ældre, modsvares af en regulering af budgettet i op- eller nedadgående retning for f.eks. døgnplejen eller dagtilbud. Reguleringerne skal sikre at serviceniveauet over for borgerne holdes uændret, selv om efterspørgslen efter en serviceydelse stiger eller falder som følge af et stigende antal ældre eller et faldende antal børn.

Demografimodellen tager i prognosen for 2020 højde for den realiserede befolkningsændring i 2018 samt en opdateret prognose for 2019 og 2020.

Specifikt i forhold til Social- og Sundhedsudvalget budgetlægges med en reduktion på 0,5 mio. kr. i 2020 for tandplejen, hvilket er en nedjustering 0,06 mio. kr. i forhold til prognosen udarbejdet på baggrund af befolkningsprognosen fra 2018.

Figur 1 Regulering mellem demografiprognoser

På budgetseminaret 25. juni indgår en status på teknisk budgetgrundlag. Supplerende er der i august måned planlagt en særskilt drøftelse af oplæg til det tekniske budgetgrundlag på de enkelte fagudvalg.

Sagen er sendt i høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Eventuelle høringssvar fremsendes til udvalgets medlemmer hurtigst muligt.

Ældrerådets høringssvar:

Ældrerådet tager orienteringen om en teknisk reduktion af tandplejen på 0,5 mio. kr. til efterretning.

Økonomi

Demografiprognose 2019 giver anledning til en regulering af budgettet i tandplejen med -0,06 mio. kr. i 2020. Reguleringen indgår i budget 2020 som en teknisk korrektion.

Indstilling

Centerchef for Økonomi fremlægger sagen til orientering.

Beslutning

Taget til efterretning.

- Notat vedrørende demografiregulering budget 2020-2023

Sagsfremstilling

Social og Sundhedsudvalget fremlægges denne sag med henblik på at revidere rammebetingelserne for søgning til § 18-puljen, målrettet frivilligt socialt arbejde.

Udvalget godkendte på mødet den 1. oktober 2018, at videreføre de gældende rammebetingelser for ansøgninger til 2019.

Social og Sundhedsudvalget besluttede endvidere, at der igangsættes en proces for revidering af "Rammer for frivilligt socialt arbejde § 18", gældende fra 2020.

Siden 1. juli 1998 har det i Lov om Social Service § 18 været et krav, at kommunerne skal samarbejde med frivillige om løsningen af de sociale opgaver og at, der skal afsættes et årligt beløb til støtte af det frivillige sociale arbejde.

Byrådet skal årligt afsætte et beløb til frivilligt socialt arbejde og som compensation for støtten modtages et tilskud via bloktilskuddet. Det er en lokalpolitisk afgørelse at prioritere, hvilke frivillige sociale aktiviteter der skal have støtte, samt at fastlægge formål og rammer, som gør sig gældende for ansøgningerne til kommunens § 18-støttemidler.

Det er intentionen med Servicelovens § 18, at Byrådet skal fremme samarbejdet med og støtte de lokale frivillige arbejde i bred forstand.

Børne- og Socialministeriet har i februar 2018 udsendt en ny §18-vejledning om det frivillige område.

Vejledningen beskriver reglerne for kommunernes samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger.

I den ny vejledning er der nogle nye tiltag, som der tages højde for i nedenstående oplæg.

Oplæg til procesplan for revidering af "Rammer for det frivillige sociale arbejde"

Administrationen har udarbejdet et notat til drøftelse med afsæt i gældende "Rammer for det frivillige sociale arbejde".

Notatet er opbygget, så udvalget kan sammenholde nuværende rammebetingelser med en kort evaluering af § 18-puljen fra år 2017-2019.

Afslutningsvis giver administrationen forslag til drøftelse for revidering af rammebetingelserne gældende fra 2020.

Endvidere foreslås nedenstående tids- og procesplan for revidering og høring af rammebetingelserne.

Vedlagt som bilag:

1. Notat til drøftelse med afsæt i de nuværende "Rammer for det frivillige sociale arbejde".
2. Overblik over § 18-puljens budgetposter fra år 2017-2019.

Tidsplan	Proces
Social- og Sundhedsudvalget møde den 1. april	Der fremlægges en sag til godkendelse med forslag om tids- og procesplan for revidering af rammebetingelserne. Med afsæt i vedhæftede notat til revidering af "Rammer for det frivillige sociale arbejde" drøfter udvalget eventuelle ændringer. Administrationen udarbejder herefter et nyt udkast til "Rammer for det frivillige sociale arbejde" til udvalgets godkendelse.
Social- og Sundhedsudvalget møde den 3. juni	Social og Sundhedsudvalget behandler nyt udkast til rammebetingelser for "Rammer for det frivillige sociale arbejde", som er gældende fra 2020. Herefter inviteres de frivillige sociale foreninger og udvalget til et fælles dialogmøde, for drøftelse og høring af oplæg til "Rammer for det frivillige sociale arbejde".
Forslag om dialogmøde den 19. juni kl. 17.00-19.00	
Social- og Sundhedsudvalget møde den 12. august	På baggrund af dialogmøde og høring, vedtager Social- og Sundhedsudvalget de reviderede rammebetingelser for "Rammer for det frivillige sociale arbejde".
Oktober	Social- og Sundhedsudvalget afholder et dialogmøde med de frivillige sociale foreninger, hvor de godkendte "Rammer for frivillig socialt arbejde" præsenteres.
Forslag om dialogmøde den 2. oktober kl. 17.00-19.00	Herefter er der åbnet for ansøgning til puljen 2020. Ansøgningsfrist 1. november 2019

Kultur og Fritidschef Anders Munch Skovgren og Specialkonsulent Pia Winther deltager under punktets behandling.

Sagen er sendt i høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Eventuelle høringssvar fremsendes til udvalgets medlemmer hurtigst muligt.

Ældrerådets høringssvar:

Ældrerådet synes det er OK med bevilling af midler til aktiviteter med egenbetaling, såfremt det betyder, at flere ansøgninger kan imødekommes – at midlerne kan bevilges til flere kulturelle aktiviteter for svage ældre.

Ældrerådet tager procesplanen til efterretning.

Økonomi

Oplæg til tids- og procesplan med henblik på at revidere rammebetingelserne for søgning til § 18-puljen målrettet frivilligt socialt arbejde har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Indstilling

Kultur og Fritidschefen indstiller til Social- og Sundhedsudvalget, at:

1. Oplæg til tids- og procesplan godkendes.
2. Notat for revidering af ”Rammer for det frivillige sociale arbejde” drøftes, og revideret udkast til ”Rammer for det frivillige sociale arbejde” forelægges til udvalgets godkendelse i juni måned.

Beslutning

Indstillingens punkt 1 godkendt.

Indstillingens punkt 2 blev drøftet og forslag til nye rammer for det frivillige sociale arbejde forelægges udvalget i juni 2019.

- Notat - Rammer for det frivillige sociale arbejde, med forslag til revidering fra 2020
- Bilag 2. Overblik over ansøgte udgiftsposter under § 18 puljen

Sagsfremstilling

Social og Sundhedsudvalget fremlægges denne sag som opfølgning vedrørende handicapforhold ved Frivillighedsstedet. Udvalget blev på mødet den 4. februar 2019 præsenteret til Frivillighedsstedet, herunder en præsentation og rundvisning for drøftelse af Frivillighedsstedets nuværende forhold for handicapbrugere.

Udvalget ønsker på denne baggrund at få undersøgt yderligere muligheder for optimering af handicapadgang og -toiletforhold, samt en optimering af det store fælles lokale.

Frivillighedsstedet har til formål at tilbyde et lokalt center for frivilligt socialt arbejde, hvor frivillige foreninger, patientforeninger og borgere kan mødes i et fagligt og socialt fællesskab.

Endvidere er formålet at støtte, inspirere, formidle og udvikle det frivillige arbejde lokalt. Frivillighedsstedet er oprettet efter Servicelovens § 18.

De nuværende rammer for handicappede er ikke optimale, hvilket bl.a. betyder, at kørestolsbrugere er afhængig af hjælp fra andre for at komme ind i huset. Der skal i dag lægges to manuelle ramper ud og kørestolsbrugeren skal herefter hjælpes ind, ved hjælp af en frivillig eller ledsager.

Endvidere overholder de nuværende toiletforhold ikke gældende vejledning om indretning af handicaptoiletter.

Frivillighedsstedet oplever at flere brugere og foreninger ikke benytter lokalerne pga. de manglende handicapforhold.

Administrationen har undersøgt mulighederne for optimering af forholdene ved Frivillighedsstedet ved følgende prioriterede rækkefølge:

- Optimering af handicapadgang, parkering og toiletforhold.
- Optimering af Frivillighedsstedets fællesrum for at øge antallet af pladser, samt bedre køkkenforholdene.
- Udskiftning af dør i vindfanget og ind til kontoret, herunder med mulighed for etablering af automatik på dørene.

Prisoverslag vedlagt som bilag.

Vedr. Handicapadgang, parkering og toiletforhold.

I dag er der etableret en handicapparkeringsplads foran Frivillighedsstedets hovedindgang.

Yderligere findes handicapparkeringspladser på Torvet 2 ved Rådhuset.

Det er undersøgt om der kan etableres handicapparkeringspladser ved bagindgangen til Frivillighedsstedet.

P-pladsen vurderes dog ikke egnet, idet at adgangen til Frivillighedsstedet vil foregå ned af en lille bakke, hvor belægningen i dag er brosten.

Uanset belægningsform, så vurderes det, at borger fortsat har behov for en ledsager, hvis borgeren ikke har en elektrisk kørestol eller kommer i bil. Endvidere vurderes adgangsforhold ikke egnet til borgere med rollator, som kan have samme udfordring med at komme op og ned ad en bakke.

Det er administrationens vurdering, at den bedste adgang til Frivillighedsstedet kan etableres ved hovedindgangen. Her er det muligt at etablere en repos samt automatik på den nuværende hoveddør, så borgeren uden hjælp kan komme ind til Frivillighedsstedet.

Det er muligt i den eksisterende entre/depot, at etablere et nyt handicapvenligt toilet, som overholder de gældende regler.

Vedrørende optimering af Frivillighedsstedets fælles lokale

Foreningerne har et ønske om optimering af fælleslokalet, så rummet bliver større og mere kvadratisk og dermed kan anvendes af flere brugere.

Det kan gøres ved at nedlægge det eksisterende toilet og tekøkken. Et nyt tekøkken kan etableres i fælleslokalet og give bedre adgang for kørestolsbrugere og øvrige brugere.

Flytning er under forudsætning af, at der etableres et handicaptoilet i nuværende entre. Så der fortsat er to toiletter i huset.

Vedrørende indgang til kontorplads

De frivillige brugere oplever indimellem træk fra døren ud mod vindfanget.

Det er derfor undersøgt om nuværende dør kan flyttes ind eksisterende entre/ depot, så rummet er skærmet mod træk. Det er dog ikke muligt i den nuværende ramme, da der kun er 750 mm fri afstand og der skal være minimum 910 mm. Administrationen anbefaler derfor, at den nuværende

dør ind til kontoret udskiftes med en tæt termodør med en automatisk døråbning.

Trafik og Ejendomme vurderer, at en ombygning af de eksisterende forhold vil koste imellem 565.000-615.000 kr. ekskl. moms. inkl. uforudsete udgifter.

Såfremt udvalget ønsker at øge Frivillighedsstedets tilgængelighed for handicappede anbefaler administrationen, at udvalget drøfter muligheden for at oversende budgetoplæg vedr. renovering til budgetforhandling 2020. Alternativt kan der afsøges anden central og egnet placering af Frivillighedsstedet i Frederikssund by.

Kultur og Fritidschef Anders Munch Skovgren og Specialkonsulent Pia Winther deltager under punktets behandling.

Sagen er sendt i høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Eventuelle høringssvar fremsendes til udvalgets medlemmer hurtigst muligt.

Ældrerådets høringssvar:

Ældrerådet bakker op om det etablerede frivillighedshus. Det ligger centralt i Frederikssund og er godt besøgt. Ældrerådet anbefaler dog, at der laves tilgang for handicappede fra bagsiden af huset, således at bygningens facade bevares. Huset er bevaringsværdigt og det vil være en skam at ændre på facaden. Hvis dette ikke er muligt foreslår Ældrerådet at man afdækker alternative egnede og centralt placering af Frivillighedscentret.

Økonomi

Oplæg vedrørende handicapforhold ved Frivillighedsstedet er et orienteringspunkt og har isoleret set ingen bevillingsmæssige konsekvenser. Såfremt oplægget skal realiseres, vil der skulle gives en anlægsbevilling.

Indstilling

Kultur- og Fritidschefen indstiller til Social- og Sundhedsudvalget, at:

1. Oplæg vedrørende ombygning af handicapforhold tages til efterretning.
2. Drøfte om udvalget ønsker at afdække en alternativ egnet og central placering af Frivillighedsstedet i Frederikssund by.
3. Beslutte om budgetoplæg til renovering skal overgå til budgetforhandling 2020. Herunder vedtage om alle tre forslag til renovering skal overføres til budgetforhandling eller kun forslaget vedrørende handicapforhold.

Beslutning

Indstillingens punkt 1 taget til efterretning.

Indstillingens punkt 2 blev drøftet og udvalget ønsker afdækket en alternativ egnet og central placering af Frivilligsstedet centralt i Frederikssund By og ønsker sagen genoptaget i juni 2019.

Indstillingens punkt 3 afventer udvalgets drøftelser i juni 2019 om mulige alternative placeringer til Frivilligsstedet.

- Bilag 1. Optimering af handicapforhold ved Frivillighedsstedet

37 _ Procesplan for udarbejdelse af handleplan 2020 for udmøntning af handicap- og psykiatripolitikken

Sagsfremstilling

Social- og Sundhedsudvalget forelægges i denne sag et forslag til tids- og procesplan for udarbejdelse af handleplan for udmøntning af handicap- og psykiatripolitikken til drøftelse og godkendelse.

Byrådet godkendte på møde den 27. marts 2019 Frederikssund Kommunes handicap- og psykiatripolitik for 2019-2022, og der skal nu udarbejdes handleplan for udmøntning af politikken i 2020.

I Aftale om budget 2019-2022 udtrykker forligspartierne ønske om at understøtte Social- og Sundhedsudvalgets beslutning på møde den 11. juni 2018 (sag nr. 54) om at udarbejde en plan for det samlede botilbudsområdes fremtidige udvikling, der tager højde for organisering og kapacitet i forbindelse med handicap- og psykiatripolitikens udmøntning. Forligspartierne ønsker i den sammenhæng undersøgt, om der med fordel kan anlægges nye botilbud som erstatning for nogle mindre botilbud, der er i ubalance i forhold til beboer-sammensætning og/eller juridisk konstruktion.

På Social- og Sundhedsudvalgets møde den 4. februar 2019 (sag nr. 14) besluttede udvalget at anbefale overfor Byrådet, at hjemløseområdet tænkes ind i processen for det handleplansarbejde, der igangsættes i regi af handicap- og psykiatripolitikken i løbet af foråret 2019. Det blev ligeledes foreslået, at hjemløshed bliver et selvstændigt tema i handleplanen, frem for at der udarbejdes en egentlig hjemløsepolitik. Byrådet tiltrådte denne anbefaling på møde den 27. februar 2019 (sag nr. 36).

Handleplanen skal udmønte handicap- og psykiatripolitikken i konkrete initiativer og indsatser, der kan indgå som forslag til budgettet, såfremt der er behov for en finansiering. Handicap- og psykiatripolitikken indeholder tre indsatsområder og tre målsætninger, der danner grundlaget for arbejdet med handleplanen.

Handicap- og psykiatripolitikken har følgende indsatsområder:

- Forebyggelse og sundhed
- Frivillighed og netværk
- Bolig

Handicap- og psykiatripolitikken har målsætninger under følgende overskrifter:

- Selvstændighed
- Attraktive tilbud – hele livet
- Balance – både økonomisk og faglig

Administrationen foreslår, at der udarbejdes en enkel, fokuseret og gennemførlig handleplan for 2020 indeholdende to initiativer. Dette for at sikre, at opgaven ressourcemæssigt kan løses, hvorfor administrationen ligeledes foreslår, at handleplanen tænkes sammen med udvalgets politiske prioriteringer og allokering af ressourcer fremadrettet. Initiativerne bør bestå af konkrete projekter med en klar formålsbeskrivelse, der kan arbejdes med i en tidsafgrænset periode med henblik på evaluering af indsatsen.

Administrationen foreslår, at der tages udgangspunkt i indsatsområderne "Frivillighed og netværk" samt "Bolig", og at målsætningerne skal fungere som retningsgivende mål for de aktiviteter, der sættes i gang inden for indsatsområderne.

Konkret foreslår administrationen, at:

- Hjemløshed tænkes ind i forhold til indsatsområdet "Frivillighed og netværk".
  - Indsatsområdet "Bolig" udfoldes i udarbejdelse af en plan for det samlede botilbudsområde.
- I sagen om hjemløse, som udvalget behandlede den 4. februar 2019 (sag nr. 14) fremgår det, at antallet af hjemløse med tilhørsforhold til Frederikssund Kommune ud fra forskellige opgørelsesmetoder var faldet fra 2015 til 2017. Derfor foreslås det, at initiativet vedrørende hjemløshed primært vil have fokus på forebyggelse af hjemløshed, herunder fokus på metoder til inddragelse af ressourcer i borgernes netværk, frivillige foreninger og organisationer.

Vedlagt som bilag er administrationens forslag til en tids- og procesplan for udarbejdelse af handleplan 2020 til udmøntning af handicap- og psykiatripolitikken. Der lægges op til en inddragende proces med inddragelse af Handicapråd, bruger-/pårørenderåd og relevante MED-

udvalg. Handleplanen vil efter planen blive godkendt i Byrådet i oktober måned 2019, hvorefter arbejdet med udmøntningen af handleplanen vil blive påbegyndt og forløbe i 2020.

Administrationen vil på udvalgets møde i juni måned 2019 fremlægge et forslag til en økonomisk ramme for de to initiativer, hvormed der kan afsættes midler til udførelsen af handleplanen i budget 2020-2023, såfremt Byrådet ønsker dette.

Sagen er sendt i høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Eventuelle høringssvar fremsendes til udvalgets medlemmer hurtigst muligt.

Handicaprådets høringssvar:

Handicaprådet har drøftet administrationens forslag til

- tids- og procesplan samt
- forslag til 2 initiativer og har følgende kommentarer

Handicaprådet ser meget positivt på procesplanen, som i høj grad inddrager de involverede parter, og vi ser frem til at bidrage til processen.

Med hensyn til de to forslag til indsatsområder er Handicaprådet noget skuffet over valget af initiativer, som vi ikke finder hverken fremsynede eller ambitiøse.

I forhold til indsatsområdet "Bolig" er der tale om et område, som under alle omstændigheder skulle behandles, idet det politisk er blevet besluttet, at Social- og sundhedsområdet skal udarbejde en plan for det samlede bo-tilbudsområde. Handicaprådet frygter, at en selvstændig handleplan for handicap- og psykiatriområdet vil "drukne" i dette arbejde – og at der derved ikke reelt vil blive tilført noget nyt – og det derved ikke bliver muligt at leve op til de visionære mål, der er besluttet i handicap- og psykiatripolitikken.

Endelig undrer Handicaprådet sig over, at emnet hjemløshed IKKE indtænkes under indsatsområdet "Bolig", idet manglende bolig vel i sagens natur må siges at være et af de mest presserende problemer for hjemløse!

I forhold til det andet indsatsområde "Frivillighed og netværk" er der allerede flere gode tilbud på området i kommunen.

Handicaprådet vil derfor foreslå, at et af de to foreslåede indsatsområder udgår og erstattes af enten "uddannelsestilbud" eller "beskæftigelsestilbud", som er forudsætninger for, at borgere med funktionsnedsættelser kan opnå den størst mulige selvstændighed og derved blive i stand til at

leve et liv på egne præmisser. Disse områder fremgår under Politikens Målsætninger: Attraktive tilbud – hele livet.

Ældrerådets høringssvar:

Ældrerådet er enige i administrationens forslag til tids- og procesplan for udarbejdelse af handleplan til udmøntning af handicap- og psykiatripolitikken samt forslag til initiativer.

Økonomi

Procesplan for udarbejdelse af handleplan for udmøntning af handicap- og psykiatripolitikken har ingen bevillingsmæssige konsekvenser, idet det bemærkes, at bevillingsmæssige rammer for konkrete elementer i handlingsplanen vil skulle vurderes i løbet af processen.

Indstilling

Centerchefen for Voksenstøtte og Rehabilitering indstiller overfor Social- og Sundhedsudvalget, at:

1. Godkende administrationens forslag til tids- og procesplan for udarbejdelse af handleplan 2020 til udmøntning af handicap- og psykiatripolitikken.
2. Godkende administrationens forslag til initiativer i handleplan 2020.

Beslutning

Indstillingens punkt 1 blev godkendt.

Indstillingens punkt 2 blev godkendt, idet udvalget ønsker initiativet Beskæftigelse tilføjet. Administrationen reviderer procesplanen ift. de tre temaer og udvalget forelægges denne.

- Procesplan for udarbejdelse af handleplan - handicap- og psykiatripolitik

38 - Godkendelse af retningslinjer for bruger- og pårørenderåd i kommunens dagtilbud

Sagsfremstilling

I denne sag forelægges Social- og Sundhedsudvalget forslag til retningslinjer for brugerråd/klubråd og pårørenderåd på kommunens aktivitets- og samværstilbud samt klubtilbud oprettet efter servicelovens § 104 til godkendelse.

Baggrund

På et dialogmøde den 3. september 2018 mellem Social- og Sundhedsudvalget, beboer- og pårørenderåd samt Handicaprådet blev det foreslået, at der udarbejdes formaliserede retningslinjer, der beskriver bruger/klubrads indflydelse og medbestemmelse og medansvar for de aktiviteter, der sker på dagtilbudsområdet. Retningslinjerne skulle udformes, så der er rum for en konkret tilpasning af retningslinjerne i forhold til konstituering, arbejdsform, mødehyppighed m.v. i de enkelte brugerråd.

I forbindelse med Social- og Sundhedsudvalgets møde den 1. oktober 2018 (sag nr. 87) blev det godkendt, at administrationen skulle udarbejde et særskilt forslag til retningslinjer for brugerindflydelse og medbestemmelse, der omfatter aktivitets- og samværstilbud på såvel handicap som psykiatriområdet. Retningslinjerne for dagtilbudsområdet vil omfatte aktivitets- og samværstilbuddet "Livskilden" og "Spiren" på psykiatriområdet samt "Gnisten", "Ejegod" og klub Stjernes kud på handicapområdet.

På Social- og Sundhedsudvalgets møde den 14. januar 2019 (sag nr. 5) forelagde administrationen forslag til retningslinjer for brugerråd/klubråd og pårørenderåd på kommunens aktivitets- og samværstilbud samt klubtilbud oprettet efter servicelovens § 104. Her besluttede udvalget at sende forslaget i høring fra den 15. januar 2019 til den 1. marts 2019.

Retningslinjer - indhold og form

Administrationen har i samarbejde med de enkelte ledere på området udarbejdet et sæt retningslinjer på psykiatriområdet og handicapområdet - retningslinjer, der i dag eksisterer lokalt på hjemmesider eller pjecer i nedskreven form på aktivitets- og samværstilbuddene "Livskilden", "Spiren", "Ejegod", "Gnisten" og "Klub Stjernes kud".

I det efterfølgende vil retningslinjerne kort blive ridset op for psykiatri- og handicapområdet, herunder de forhold der er fælles for dem alle. Forslag til retningslinjer er lagt på som bilag til dagsordenen.

For brugerråd, pårørenderåd eller repræsentantskab beskriver retningslinjerne:

- Formål
- Opgave/kompetence, herunder de punkter som rådet eller repræsentantskabet hører om eller informeres om
- Rådenes sammensætning, valg samt mødevirksomhed
- Netværk for råd/repræsentantskab
- Dialogen mellem råd/repræsentantskab og det politiske udvalg

Specifikt for retningslinjerne for brugerrådet på "Livskilden" er de nuværende lokalt beskrevne retningslinjer stort set ikke ændret i det forslag, som administrationen og lederne foreslår for psykiatriområdet.

For så vidt angår retningslinjerne for bruger- eller klubråd på handicapområdet, så afspejler rammerne brugernes indflydelse, medbestemmelse og medansvar i forhold til de mere brugernære aktiviteter, herunder udflugter, madordninger med videre. For pårørenderåd eller repræsentantskab afspejler retningslinjerne de pårørendes mulighed for indflydelse på forhold af mere overordnet karakter, herunder eksempelvis: politikker, driftsbudget, større om eller tilbygninger, rapporter for de årlige tilsyn eller handicap- og psykiatriplaner. Typisk vil det være forældre, søskende og værger, der deltager i dette arbejde.

Høring

Administrationen har modtaget et høringssvar i perioden fra den 15. januar 2019 til 1. marts 2019. Høringssvaret er gengivet i notatet Administrationens bemærkninger til høringssvar om retningslinjer for bruger og pårørenderåd i kommunens dagtilbud, hvori administrationen samtidig har forholdt sig til det indkomne høringssvar. Høringssvaret omhandler Retningslinjer for Brugerråd på dagtilbud under psykiatriområdet. Administrationen har ikke modtaget høringssvar om Retningslinjer for Brugerråd – og pårørenderåd på dagtilbud – handicapområdet.

Høringssvaret har givet anledning til enkelte rettelser. Eksempelvis er det fremhævet under indledningen, at "Nærværende retningslinjer for brugerråd er udtryk for minimumsrammer", ligesom det er specificeret, at valg til brugerrådet foretages af brugerne med hjælp fra personalet.

Alle ændringerne fremgår af Administrationens bemærkninger til høringssvar om retningslinjer for bruger og pårørenderåd i kommunens dagtilbud og er fremhævet i de reviderede retningslinjer, som er vedlagt som bilag

Administrationen har desuden præciseret, at Spiren er et tilbud for borgere, der modtager socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85.

Efter godkendelsen af retningslinjerne på dagtilbudsområdet vil disse blive lagt op på kommunens hjemmeside.

Sagen er sendt til høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Eventuelle høringssvar fremsendes til udvalgets medlemmer hurtigst muligt.

Ældrerådets høringssvar:

Ældrerådet tager retningslinjerne for bruger- og pårørenderåd i kommunens dagtilbud, med de foreslåede ændringer til efterretning.

Økonomi

Godkendelse af retningslinjer for bruger- og pårørenderåd i kommunens dagtilbud har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Indstilling

Centerchefen for Voksenstøtte og Rehabilitering indstiller til Social- og Sundhedsudvalget, at:

1. Retningslinjerne godkendes.

Beslutning

Godkendt.

- Retningslinjer for brugerråd og pårørenderåd på dagtilbud - handicapområdet - Høringsudgave
- Retningslinjer for Brugerråd på psykiatriområdet - Høringsudgave
- Administrationens bemærkninger til høringssvar om retningslinjer for bruger og pårørenderåd i kommunens dagtilbud

39 - Orientering om Hjertepiloterne

Sagsfremstilling

På Social- og Sundhedsudvalgets møde den 4. februar 2019 bad udvalget om en orientering om Hjertepiloterne. Udvalget forelægges samtidig en orientering om Trygfondens Hjerteløbere, som Region Hovedstadens Akutberedskab har indgået en aftale med. Sagen fremlægges til drøftelse i Social- og Sundhedsudvalget.

Om tidlig hjertelungeredning og hjertestartere

Cirka 4.000 borgere i Danmark oplever årligt at få hjertestop. Omkring 75 % af hjertestoppene sker i private hjem. Tidlig hjertelungeredning og brug af hjertestarter inden for de første kritiske minutter efter hjertestoppet øger chancen for overlevelse. For hvert minut der går, fra en person falder om med hjertestop, til hjælpen når frem, falder chancen for overlevelse med 10 %.

Ifølge Trygfonden vil en person med hjertestop, der først får hjælp, når ambulancen kommer, have 3 % chance for at overleve. Hvis en person i nærheden yder førstehjælp, inden ambulancen ankommer, stiger chancen for at overleve til 12 %.

I Danmark er vi gode til at træde til og hjælpe med hjertelungeredning før ambulanceankomst, hvilket sker i ca. 66 pct. af tilfældene ved hjertestop. De seneste 15 år er det lykkedes at tredoble overlevelsen efter hjertestop uden for hospital i Danmark. En væsentlig årsag til denne udvikling er, at flere er blevet bedre til at yde hurtig indsats.

Hjertepiloterne

Hjertepiloterne er en privat virksomhed, som organiserer tidlig hjælp til personer med hjertestop. På et møde i august 2018 præsenterede Hjertepiloterne deres ordning for borgmesteren og administrationen i Frederikssund Kommune.

Hjertepiloterne leverer hjertestartere til biler og uddanner bilens fører til lokal hjertepilot, hvilket sikrer, at hjertepiloten kan udføre hjerte- og lungeredning samt bruge hjertestarteren. Lokale hjertepiloter får via en app på telefonen besked om, når en person i området har fået hjertestop og får via en GPS-tracker angivelse af, hvor personen befinder sig. De, som bliver lokale hjertepiloter, er typisk førere i erhvervsbiler, der kører på vejene 24/7. Deres indsats kan ses som et supplement til eksisterende ambulance, paramediciner og lægeberedskaber.

Erhvervsvirksomheder kan tegne et abonnement for 359 kr./288 kr. pr. måned afhængig af, om man tegner abonnementet for 3 eller 5 år. Ud over hjertestarteren inkluderer abonnementet bl.a. 4 timers kursus til hjertepiloten samt GPS-tracker i hjertepilotens bil.

Administrationen har med Døgnglejen og Teknisk Service drøftet muligheder for at installere hjertestartere i deres biler og indgå i ordningen. Teknisk Service kører alene i dagtimerne. Døgnglejen vurderer, at det kun vil være relevant at installere hjertestartere i de kommende akutbiler.

Region Hovedstadens Akutberedskab oplyser, at de ikke har en aftale med Hjertepiloterne om at viderebringe information fra Akuttelefonen 112 om borgere, der får hjertestop. Region Hovedstaden har i stedet valgt at indgå aftale med Hjerteløberne, som er et tilsvarende initiativ initieret af Trygfonden (se neden for). Hjertepiloterne har på nuværende tidspunkt indgået aftaler med andre regioners akuttelefon.

Hjerteløberne

Hjerteløberne organiserer også hjælp til personer med hjertestop. Hjerteløberne er startet af Trygfonden. Hjerteløbere bliver tilbudt et gratis førstehjælpkursus og yder bl.a. ved brug af hjertestartere, som findes lokalt. I november 2018 oplyser Trygfonden, at sammenlagt 35.000 borgere i Danmark har meldt sig som frivillige hjerteløbere.

Alle borgere kan melde sig som hjerteløber. Ved tilmelding downloader hjerteløberen en app, som viser hjerteløberens position. Når Akuttelefonen 112 får besked om en person med hjertestop, alarmeres de 20 nærmeste hjerteløbere via app'en. De hjerteløbere, som har mulighed for at yde assistance, melder tilbage. Erfaringsbaseret vil ca. 5 hjerteløbere blive bedt om at yde hjælp: Nogle tager direkte til det sted, hvor personen med hjertestop opholder sig og yder førstehjælp, mens andre bliver bedt om at hente nærmeste hjertestarter og bringe den til ulykkesstedet, så der gives stød fra hjertestarter. I 40 % af tilfældene ankommer mindst en hjerteløber inden ambulancen.

Regionen registrerer ikke hjerteløbere i forhold til postnummer men vurderer, at omkring 275 borgere fra Frederikssund Kommune er tilmeldt hjerteløber-ordningen på baggrund af tracking af deres position en tilfældig torsdag aften. På www.hjertestarter.dk er registreret 164 hjertestartere i Frederikssund Kommune, som kan benyttes af Hjerteløberne. Ud af 164 hjertestartere er 86 døgnåbne, 69 er tilgængelige i åbningstiden, mens 9 er låst inde.

Region Hovedstadens Akutberedskab oplyser, at de har en aftale med Hjerteløberne om at viderebringe information fra Akuttelefonen 112 om borgere, der får hjertestop. Region Hovedstaden og Trygfonden samarbejder løbende med forskere om at dokumentere og evaluere effekten af ordningen. Dette uddybes på www.hjertestarter.dk

Sagen er sendt i høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Eventuelle høringssvar fremsendes til udvalgets medlemmer hurtigst muligt.

Ældrerådets høringssvar:

Ældrerådet tager orienteringen til efterretning. Rådet er forbavset over, at Region Hovedstaden ikke, i lighed med andre regioner, har aftale med Hjertepiloterne om viderebringelse af oplysninger fra Akuttelefonen om borgere, der får hjertestop .

Økonomi

Orienteringen om Hjertepiloterne har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Indstilling

Centerchefen for Politik, Sundhed og HR indstiller til Social- og sundhedsudvalget, at:

1. Udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

40 - Status for Cura Social - nyt journalsystem på socialområdet

Sagsfremstilling

I denne sag orienteres Social- og Sundhedsudvalget om den forestående implementering af Cura Social, der er det kommende elektroniske journalsystem på socialområdet. Cura Social skal efter planen tages i brug den 7. november 2019. Social- og Sundhedsudvalget blev den 7. maj 2018 orienteret om baggrunden for valg af nyt system.

Cura Social skal erstatte EG Sensus, som anvendes af sagsbehandlerne i Myndighed, og KMD's EKJ-system, der bruges til den daglige dokumentation i botilbud, aktivitets- og samværstilbud, beskyttet beskæftigelse og af støttekontaktpersoner og hjemmevejledere. Dokumentation i Myndighed og driften vil således blive samlet i et fælles system, hvor det i dag foregår i to forskellige systemer. Cura Social er en del af en samlet løsning, Columna Cura, som leveres af Systematic. Cura dækker i Frederikssund Kommune også sundheds- og plejeområdet med løsningen Cura Care. Cura er købt i samarbejde med 12 andre kommuner, hvoraf i alt 9 kommuner både skal anvende Cura Care og Cura Social.

Leverandøren, Systematic, er langt fra færdige med at udvikle Cura Social, og en driftsklar version vil først være tilgængelig i slutningen af august 2019. Cura Social baseres på voksendredningsmetoden, som er den udredningsmetode, der anvendes på det sociale område i Myndighed. Socialstyrelsen er i øjeblikket i gang med at videreudvikle voksendredningsmetoden. Den nye version af voksendredningsmetoden skal blandt andet understøtte, at der sættes præcise mål for indsatsen, og at der mere systematisk følges op på borgerens trivsel og udvikling.

Sideløbende er KL i gang med at udvikle et nyt fælles begrebsapparat for socialområdet kaldet Fælles Faglige Begreber. Fælles Faglige Begreber skal blandt andet understøtte mere sammenhængende borgerforløb ved at sikre, at data genanvendes på tværs af myndighed og udfører. Fælles Faglige Begreber skal også understøtte bedre ledelsesinformation, herunder på

tværs af kommunerne. Fælles Faglige Begreber har mange fællestræk med Fælles Sprog III-metoden, som er den nye standard for registrering af data på pleje- og sundhedsområdet. Forandringen - og dermed implementeringsopgaven - på socialområdet forventes dog, ud fra det nuværende kendskab til Fælles Faglige Begreber, at blive mindre omfattende, end implementeringen af Fælles Sprog III har været. Når Fælles Faglige Begreber og den nye voksenuddredningsmetode ligger klar i 2020, vil Cura Social blive tilpasset i forhold til dette.

Cura omfatter som nævnt både ydelser på socialområdet og sundhedsydelser. Det betyder, at den sundhedsfaglige og den socialfaglige dokumentation fremover samles i ét system. Dette vil understøtte, at der ydes en sammenhængende og koordineret indsats til borgere, der modtager flere indsatser, fx både støtte fra en støttekontaktperson og sygepleje. Det betyder også, at medarbejdere eksempelvis i botilbud, som yder en sundhedsfaglig indsats, skal dokumentere i modulet Cura Care.

Undervisningen i Cura Social vil foregå ved, at Systematic underviser et begrænset antal superbrugere, som dernæst underviser slutbrugerne i anvendelse af systemet.

Det skal afklares, hvor meget data der kan overføres automatisk fra de gamle systemer, samt hvad en sådan konvertering vil koste. Uanset om en del af data overføres automatisk, vil ibrugtagning af det nye system medføre en væsentlig opgave for både myndighed og drift med manuelt at overføre aktuelle og relevante data fra de gamle systemer. Data fra de gamle systemer skal dernæst arkiveres.

Pleje- og sundhedsområdet tog Cura Care i brug den 3. september 2018. Et halvt år efter ibrugtagning fungerer Cura Care i store træk efter hensigten, men der er fortsat en række væsentlige udfordringer. Det drejer sig blandt andet om funktioner i systemet, der endnu ikke er leveret. Kontrakten med leverandøren giver ikke kommunerne mulighed for at få bod ved forsinkelser. Derfor er der fokus på at fastholde et konstruktivt samarbejde, hvor kommunerne går i dialog med leverandøren om prioritering af de funktioner, der udestår. Der er også udfordringer i forhold til fejl i systemet, nedbrud og periodevist lange svartider til gene for brugerne. Her kompenseres kommunerne dog med et nedslag i den løbende driftsudgift til systemet. På baggrund af erfaringerne må der forventes en del af de samme udfordringer med Cura Social.

Cura er udviklet til mobil dokumentation, hvilket gør det muligt at dokumentere på mobiltelefoner eller tablet hos borgeren eller sammen med borgeren. Nogle funktioner vil kun være tilgængelige på app, mens andre vil være tilgængelige på web. Der vil derfor skulle leases eller indkøbes et antal tablets til dokumentation. Pleje- og sundhedsområdet har oplevet arbejdsmiljøproblemer ved brug af tablets ved, at en del medarbejdere oplever gener i nakke og skuldre. Området er i gang

med at se på mulige løsninger i samarbejde med arbejdsmiljørepræsentanterne, blandt gennem indkøb af ekstra tastaturer og ved at bede Systematic om at reducere antallet af "klik" i opsætningen for visse opgaver. Da Systematic har modtaget flere hundrede ændringsønsker fra forskellige kommuner, kan det imidlertid tage lang tid, før ønsket imødekommes. Disse løsninger tænkes ind i implementeringen på socialområdet.

Sagen er sendt til høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Eventuelle høringssvar fremsendes til udvalget hurtigst muligt.

Ældrerådets høringssvar:

Ældrerådet finder det bekymrende med de mange fejl og mangler der er/har været med implementeringen af systemet på ældreområdet og imødeser, at nogle af de fejl er rettet og kan undgås på socialområdet.

Økonomi

Orientering om status for Cura Social har ingen bevillingsmæssige konsekvenser, idet det bemærkes, at implementeringen forventes afholdt inden for eksisterende bevillingsmæssige rammer.

Indstilling

Centerchefen for Voksenstøtte og Rehabilitering indstiller til Social- og Sundhedsudvalget, at:

1. Orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

41 - Tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed 2018

Sagsfremstilling

I denne sag forelægges Social- og Sundhedsudvalget en redegørelse for gennemførte tilsyn på udvalgets område fra Styrelsen for Patientsikkerhed i 2018.

Om det sundhedsfaglige tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed

Styrelsen for Patientsikkerhed gennemfører sundhedsfaglige tilsyn som risikobaserede tilsyn i enheder, hvor der foregår sundhedsfaglig behandling. På landsplan modtager cirka 10 % af alle behandlingssteder årligt et tilsynsbesøg.

På baggrund af en samlet sundhedsfaglig vurdering af patientsikkerheden kategoriserer Styrelsen efter et tilsynsbesøg behandlingsstedet i én af følgende kategorier:

- Ingen problemer af betydning for patientsikkerheden.
- Mindre problemer af betydning for patientsikkerheden.
- Større problemer af betydning for patientsikkerheden.
- Kritiske forhold af betydning for patientsikkerheden.

Gennemførte tilsyn 2018

Styrelsen for Patientsikkerhed har i 2018 gennemført tre sundhedsfaglige tilsyn i to tilbud på Social- og Sundhedsudvalgets område.

Diætistenheden

Styrelsen for Patientsikkerhed gennemførte et tilsynsbesøg den 10. december i Diætistenheden. Der var tale om et varslet tilsyn, hvor behandlingsstedet var udvalgt ved en tilfældig stikprøve.

Enheden blev placeret i kategorien: Ingen problemer af betydning for patientsikkerheden.

Alle målepunkter var opfyldt, og tilsynet vurderede, at enheden fremstod med høj grad af systematik og gode procedurer.

Botilbuddet Parkvej

Styrelsen for Patientsikkerhed har gennemført to tilsyn i Botilbuddet Parkvej i 2018. Det første tilsyn blev gennemført den 8. marts, hvor botilbuddet var udvalgt ved stikprøve. Tilsynet resulterede i, at botilbuddet blev indplaceret i kategorien: Større problemer af betydning for patientsikkerheden.

Det fremgår af tilsynsrapporten, at medicinansvarlige medarbejdere havde gennemført medicinkursus, og der var mundtlige aftaler om opgavevaretagelse og arbejdsgang for henvendelse til læge og andre samarbejdspartnere. Tilsynet vurderede også, at medarbejderne havde et stort kendskab til beboerne og havde gode refleksioner over plejen og den sundhedsfaglige behandling.

Ifølge rapporten var problemet, at dette enten ikke fremgik af dokumentationen eller var svært at finde i journalerne. For eksempel fremgik det ikke af borgerjournalen, at en borger var selvadministrerende i forhold til medicinbehandling. I én af to stikprøver manglede navnet på ordinerende læge, og i en journal manglede ernæringsplan for en undervægtig beboer. Der manglede dokumentation af en beboers samtykke til sundhedsfaglig behandling, og vurdering af beboers evne til at give informeret samtykke var heller ikke dokumenteret. Desuden var ikke alle påkrævede instrukser udarbejdede.

En række målepunkter var således ikke opfyldt, og der blev givet påbud om at sikre forsvarlig medicinbehandling og tilstrækkelig journalføring samt at sikre udarbejdelse og implementering af tilstrækkelige instrukser.

Som opfølgning på tilsynsbesøget iværksatte botilbuddet en række tiltag:

- Der blev udarbejdet en handleplan for opfølgingsarbejdet.
- Alle borgerjournaler blev gennemgået med henblik på at sikre korrekt dokumentation.
- Instrukser blev færdigudarbejdede og implementeret.

Social- og Sundhedsudvalget blev orienteret særskilt om resultat af tilsynet samt iværksatte tiltag på udvalgmødet den 1. oktober 2018.

Den 11. oktober 2018 gennemførte Styrelsen for Patientsikkerhed et opfølgende, reaktivt tilsynsbesøg i botilbuddet.

Her var resultatet, at tilbuddet blev placeret i kategorien: Mindre problemer af betydning for patientsikkerheden.

Styrelsen for Patientsikkerhed vurderede, at botilbuddet havde arbejdet målrettet på at imødekomme de tidligere påbud, og at denne indsats havde haft god effekt. Påbuddene blev ophævet, og tilsynet vurderede, at praksis var præget af god systematik i dokumentationen vedrørende patienters sygdomme og funktionsnedsættelser, deres retsstilling og indhentning af informeret samtykke.

To af de i alt femten målepunkter var dog uopfyldte; I én af tre stikprøver manglede opfølgning efter et hospitalsbesøg og en skanning, og i to ud af tre stikprøver var der ikke overensstemmelse mellem Fælles Medicin Kort (borgers aktuelle lægemiddelordinationer) og medicinlisten i botilbuddet. I begge tilfælde havde beboerne fået korrekt medicin.

Det fremgår af tilsynsrapporten, at botilbuddet efter rådgivning under tilsynsbesøget var i stand til at rette op på de anførte problemer.

Tilsynsrapporterne er vedlagt som bilag til sagen.

Sagen er sendt i høring i Handicaprådet og Ældrerådet. Eventuelle høringssvar fremsendes til udvalgets medlemmer hurtigst muligt.

Ældrerådets høringssvar:

Ældrerådet vil gerne udtrykke tilfredshed med at der bliver udført tilsyn for patientsikkerheden. Boenheden på Parkvej har fået påbud da en række målepunkter ikke var opfyldt. Tilsynet har givet påbud om at sikre forsvarlig medicinbehandling og tilstrækkelig journalføring samt at sikre udarbejdelse og implementering af tilstrækkelige instrukser.

Ældrerådet venter på opfølgning, hvor påbuddene er rettet.

Økonomi

Redegørelsen for gennemførte tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed i 2018 har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Indstilling

Centerchefen for Voksenstøtte og Rehabilitering indstiller til Social- og Sundhedsudvalget, at:

1. Orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

- Tilsynsrapport Diætistenheden
- Tilsynsrapport Botilbuddet Parkvej_tilsyn marts 2018
- Tilsynsrapport Botilbuddet Parkvej_reaktivt tilsyn oktober 2018

42 - Meddelelser

Sagsfremstilling

Kommende arrangementer indenfor udvalgets område:

- Dialogmøde med Handicaprådet og bruger-/pårørenderåd den 1. april 2019 klokken 17.00-19.00 (Dagsorden samt forslag til procedure for kostkasser m.v. i kommunens botilbud er vedlagt som bilag.)

- KL politisk debatmøde om "Hvad er et godt ældreliv" den 25. april 2019 i Roskilde fra kl. 17-19 (Invitation er vedlagt som bilag).
- KL's Social- og Sundhedspolitiske Forum den 9. - 10. maj 2019 (program er vedlagt som bilag).
- "Save the date" - invitation til KKR-dag den 27. maj 2019 er vedlagt som bilag.

Meddelelser:

- Resultaterne af KL's spørgeskemaundersøgelse på sundhedsområdet i 2018 er vedlagt som bilag.
- Kommunikation om ny klinikstruktur i Tandplejen 2019 (notat vedlagt som bilag).
- Status tandplejen (mundtlig orientering)

Beslutning

Taget til efterretning.

- Dialogmøde mellem SSU handicapråd og bruger-pårørende 01042019
- Invitation til politisk debatmøde på Sjælland
- KL Social- og Sundhedspolitisk Forum 2019 - program
- 'Save the date'-invitation til KKR-dag 27. maj 2019
- Tabelbemærkninger - KL's dataindsamling på sundhedsområdet 2018
- Endelig - kommunerettede tabeller for Region Hovedstaden
- Procedure for kostkasser m.v. i kommunens botilbud
- Kommunikation om ny klinikstruktur i Tandplejen 2019
- Sagsliste Social- og Sundhedsudvalget 1. april 2019